

Technikum Nr 2 im. gen. Mieczysława Smorawińskiego w Zespole Szkół Ekonomicznych w Kaliszu

Wymagania edukacyjne z uwzględnieniem efektów kształcenia i kryteriów weryfikacji ujętych w podstawie programowej niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych zajęć edukacyjnych (kształcenie zawodowe).

Przedmiot: Podstawy ekonomii

Klasa: I

Zawód: technik ekonomista

Podstawy mikroekonomii				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> ➤ wyjaśnia pojęcia: ekonomii, mikro – i makroekonomii ➤ zna pojęcie zasobów ➤ wie, co to potrzeby ➤ definiuje dobra i usługi ➤ określa granicę możliwości produkcyjnych ➤ wymienia typy gospodarek ➤ podaje istotę racjonalnego gospodarowania ➤ zna pojęcie rynku ➤ posługuje się pojęciem konkurencji ➤ podaje pojęcie ceny ➤ definiuje popyt i podaż ➤ zna pojęcie równowagi rynkowej ➤ definiuje elastyczność popytu i podaży ➤ wyjaśnia pojęcia: rynek pracy, popyt i podaż pracy ➤ definiuje zasoby siły 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wyjaśnia podstawowe pojęcia ekonomiczne ➤ opisuje przedmiot badań ekonomii ➤ wyjaśnia pojęcie zasobów ➤ wyjaśnia pojęcie potrzeb i środki ich zaspokajania ➤ umie wymienić cechy potrzeb ➤ wyjaśnia pojęcia wybór i koszt alternatywny ➤ wyznacza krzywą możliwości produkcyjnych ➤ przedstawia cechy poszczególnych typów gospodarek ➤ wymienia dwie strony zasady racjonalnego gospodarowania ➤ klasyfikuje i definiuje rynki ➤ wymienia podmioty gospodarki rynkowej 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dokonuje podziału zasobów ➤ dzieli potrzeby wg różnych kryteriów ➤ wyjaśnia podział potrzeb wg Maslowa ➤ omawia cechy potrzeb ➤ dokonuje podziału dóbr i usług ➤ odróżnia dobra ekonomiczne od wolnych ➤ omawia cechy różnych typów gospodarek ➤ interpretuje zasadę racjonalnego gospodarowania ➤ podaje cechy rynku ➤ charakteryzuje rodzaje konkurencji ➤ wymienia czynniki wpływające na popyt i podaż ➤ oblicza elastyczność popytu i podaży ➤ opisuje zjawisko 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ charakteryzuje potrzeby wg różnych kryteriów ➤ omawia podział dóbr i usług ➤ objaśnia na czym polega problem rzadkości ➤ wskazuje rolę dóbr ekonomicznych i wolnych ➤ ustala zasoby potrzebne do wytworzenia dóbr i usług ➤ interpretuje kształt krzywej możliwości produkcyjnych ➤ określa koszt alternatywny ➤ potrafi porównać, jak w poszczególnych systemach ekonomicznych rozwiązywane są podstawowe problemy gospodarcze ➤ uzasadnia konieczność działania racjonalnego ➤ wyjaśnia rolę rynku w podziale dóbr ➤ wskazuje współzależność działających na rynku podmiotów gospodarujących 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ objaśnia pozytywne i negatywne aspekty decyzji gospodarczych ➤ tłumaczy, dlaczego społeczeństwa muszą radzić sobie z problemem rzadkości ➤ omawia rolę wiedzy w procesie podejmowania decyzji ➤ wyjaśnia konieczność dokonywania wyborów ekonomicznych ➤ dokonuje wyboru ekonomicznego przy pomocy analizy korzyści i kosztów ➤ umie przesunąć krzywą możliwości produkcyjnych w wyniku działania różnych czynników ➤ charakteryzuje sposoby rozwiązywania problemów niedoboru w różnych systemach ekonomicznych ➤ podaje przykłady

<p>robotniczej i bezrobocie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zna pojęcie rynku finansowego i kapitałowego ➤ wymienia papiery wartościowe ➤ zna pojęcie giełdy ➤ podaje pojęcie rynku surowców naturalnych ➤ wyjaśnia pojęcia popytu i podaży na rynku pracy ➤ wyjaśnia pojęcia popytu i podaży na rynku kapitałowym 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ podaje rodzaje konkurencji na rynku ➤ zna klasyfikację cen ➤ podaje prawo popytu i podaży ➤ przedstawia stan równowagi rynkowej ➤ wyjaśnia podstawy decyzji konsumenta na rynku ➤ rozróżnia koszty stałe i zmienne ➤ zna struktury rynku ➤ wymienia czynniki wpływające na popyt i podaż na rynku pracy ➤ zna podział rynku finansowego ➤ wymienia funkcje rynku kapitałowego ➤ definiuje papiery wartościowe ➤ zna funkcje giełdy ➤ zna podstawowe pojęcia związane z funkcjonowaniem giełdy ➤ wymienia czynniki determinujące popyt i 	<p>równowagi rynkowej oraz przejawy jej braku</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ wyznacza cenę równowagi rynkowej ➤ oblicza użyteczność całkowitą, przeciętną i marginalną ➤ sporządza budżet indywidualny i budżet gospodarstwa domowego ➤ wyjaśnia podstawy decyzji konsumenta na rynku ➤ wskazuje wpływ zmiany dochodów oraz zmiany cen na strukturę konsumpcji ➤ omawia czynniki wpływające na popyt i podaż na rynku pracy ➤ wyjaśnia mechanizm równowagi rynkowej na rynku pracy ➤ wyznacza krzywą popytu i podaży na rynku pracy ➤ wymienia czynniki pozapłacowe 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ omawia czynniki wpływające na zmiany popytu i podaży ➤ wyjaśnia działanie prawa popytu i prawa podaży ➤ wyjaśnia zmiany w popycie i podaży spowodowane czynnikami niecenowymi ➤ interpretuje wskaźniki elastyczności popytu i podaży ➤ charakteryzuje nadwyżkę i niedobór rynkowy ➤ omawia mechanizm przywracania równowagi rynkowej ➤ uzasadnia wpływ ograniczenia budżetowego i użyteczności na decyzje konsumenta ➤ uzasadnia konieczność równoważenia rynku dóbr i usług ➤ opisuje zjawisko równowagi konsumenta ➤ oblicza koszty całkowite, jednostkowe i marginalne oraz interpretuje wyniki ➤ omawia równowagę na 	<p>zastosowania zasady racjonalnego gospodarowania w praktyce</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ wskazuje współzależność podmiotów działających na rynku ➤ omawia konsekwencje ekonomiczne ustalania ceny ➤ uzasadnia znaczenie elastyczności popytu i podaży przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych przez producenta i konsumenta ➤ uzasadnia wpływ ograniczenia budżetowego i użyteczności na decyzje konsumenta ➤ wyjaśnia znaczenie mechanizmu rynkowego dla funkcjonowania gospodarki ➤ analizuje znaczenie elastyczności przy podejmowaniu decyzji ➤ uzasadnia konieczność równoważenia rynku dóbr i usług
---	--	--	--	--

	<p>podaż na rynku kapitałowym</p>	<p>wpływające na popyt i podaż na rynku pracy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ omawia elementy rynku finansowego i funkcje rynku kapitałowego ➤ charakteryzuje papiery wartościowe ➤ wymienia rodzaje notowań giełdowych ➤ podaje zasady kształtowania się popytu i podaży zasobów naturalnych 	<p>rynku pracy oraz sytuacje nadwyżki i niedoboru</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ charakteryzuje czynniki pozapłacowe na rynku pracy ➤ przedstawia czynniki wpływające na podaż kapitału i popyt na kapitał ➤ charakteryzuje podmioty emitujące papiery wartościowe ➤ omawia zasady gry na GPW ➤ omawia podstawowe wskaźniki giełdowe ➤ wyjaśnia mechanizm równowagi rynkowej na rynku kapitałowym ➤ wyjaśnia konieczność zastępowania zasobów naturalnych substytutami 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wyjaśnia znaczenie optimum produkcji ➤ wyjaśnia podstawy decyzji producentów ➤ ocenia efektywność i konkurencyjność rynku ➤ potrafi przesunąć i interpretować krzywą popytu i podaży ➤ wskazuje wpływ polityki rządu na rynek pracy ➤ ocenia aktualne wskaźniki giełdowe ➤ uzasadnia konieczność ochrony środowiska naturalnego ➤ posiada wiedzę o rynku kapitałowym, będąca efektem samodzielnej pracy
Podstawy makroekonomii				
<ul style="list-style-type: none"> ➤ wyjaśnia pojęcie makroekonomii ➤ określa istotę rynku pracy ➤ określa istotę bezrobocia ➤ wymienia rodzaje bezrobocia ➤ definiuje inflację 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wymienia podstawowe problemy makroekonomiczne ➤ rozpoznaje rodzaje bezrobocia ➤ określa istotę podaży pracy i popytu na pracę 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ interpretuje mierniki ekonomicznej aktywności zawodowej ➤ wymienia i objaśnia czynniki wpływające na podaż pracy ➤ wymienia i objaśnia 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ określa społeczne i ekonomiczne skutki bezrobocia ➤ uzasadnia znaczenie aktywności osób bezrobotnych ➤ określa przyczyny wzrostu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wyjaśnia związki zachodzące pomiędzy uczestnikami obiegu okrężnego produktu i dochodu w gospodarce ➤ charakteryzuje czynniki mające wpływ na popyt na

<ul style="list-style-type: none"> ➤ charakteryzuje rodzaje inflacji wyróżnione ze względu na jej tempo i przyczyny ➤ wymienia metody obliczania PKB ➤ wymienia ekonomiczne funkcje państwa ➤ wymienia mierniki systemu rachunkowości społecznej ➤ wymienia przyczyny nierównomiernego rozwoju gospodarczego ➤ definiuje zagregowany popyt i zagregowaną podaż ➤ wie czym jest równowaga makroekonomiczna ➤ definiuje budżet państwa ➤ wymienia funkcje budżetu państwa ➤ definiuje podatek i podaje przykłady podatków ➤ wymienia główne rodzaje wydatków budżetowych ➤ wyjaśnia istotę i funkcje pieniądza ➤ określa istotę banku 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wymienia i objaśnia miary bezrobocia ➤ oblicza i interpretuje stopę bezrobocia ➤ charakteryzuje metody walki z bezrobociem ➤ rozpoznaje rodzaje inflacji ➤ wskazuje aktualne dane o stopie inflacji w Polsce ➤ charakteryzuje konsekwencje społeczne i ekonomiczne inflacji ➤ charakteryzuje instrumenty ograniczenia inflacji ➤ wymienia sposoby walki z inflacją ➤ uzasadnia potrzebę ingerencji rządu w procesy gospodarcze ➤ objaśnia podstawowe metody obliczania PKB ➤ charakteryzuje rolę państwa w gospodarce rynkowej ➤ wyjaśnia działanie 	<p>czynniki wpływające na popyt na pracę</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ określa przyczyny zmian stopy bezrobocia w Polsce ➤ oblicza roczną stopę inflacji ➤ podaje przykłady krajów dotkniętych hiperinflacją ➤ charakteryzuje metody oddziaływania państwa na przebieg cyklu koniunkturalnego ➤ omawia zależność pomiędzy ceną, a zagregowanym popytem i podażą ➤ charakteryzuje rodzaje podatków i źródła niepodatkowe ➤ wskazuje sposoby finansowania deficytu budżetowego oraz ich skutki ➤ oblicza ilość wykreowanego pieniądza ➤ charakteryzuje 	<p>cen w gospodarce</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ interpretuje indeks cen towarów i usług konsumpcyjnych (CPI) ➤ wskazuje instrumenty polityki antyinflacyjnej w gospodarce polskiej i ich efekty ➤ określa skutki spadku siły nabywczej pieniądza ➤ określa koszty i korzyści z inflacji ➤ oblicza realny PKB i uzasadnia celowość jego stosowania ➤ oblicza PKB różnymi metodami ➤ wskazuje wpływ instrumentów polityki fiskalnej na decyzje podmiotów gospodarujących ➤ oblicza i interpretuje dynamikę dochodów budżetowych ➤ przedstawia w formie graficznej równowagę na rynku pieniężnym i jej zmiany 	<p>pracę w Polsce</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ charakteryzuje możliwości zatrudnienia w krajach Unii Europejskiej ➤ wyjaśnia celowość pomiaru PKB ➤ wyjaśnia zależność pomiędzy PKB, Produktem Krajowym Netto, dochodami osobistymi i dyspozycyjnymi dochodami osobistymi ➤ ocenia skuteczność metod oddziaływania państwa na przebieg cyklu koniunkturalnego ➤ wyjaśnia wpływ podatków i wydatków budżetowych na zagregowany popyt ➤ charakteryzuje wykorzystanie podatków i wydatków budżetowych do realizacji celów gospodarczych i społecznych ➤ uzasadnia stosowanie ekspansywnych i restrykcyjnych narzędzi polityki fiskalnej w
--	--	--	--	---

<p>komercyjnego</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ wyjaśnia na czym polega dwuszczeblowość systemu bankowego ➤ rozpoznaje pojęcia związane z polityką handlową i walutową państwa 	<p>modelu zagregowanego popytu (AD) i zagregowanej podaży (AS)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ wskazuje konsekwencje zachwiania równowagi gospodarczej ➤ wyjaśnia pojęcie cyklu koniunkturalnego i charakteryzuje jego fazy ➤ charakteryzuje dochody i wydatki budżetu państwa ➤ wymienia narzędzia (instrumenty) polityki fiskalnej ➤ charakteryzuje funkcje i cechy podatków ➤ wymienia czynniki determinujące popyt na pieniądź i podaż pieniądza ➤ identyfikuje podmioty kreujące podaż pieniądza ➤ przedstawia rolę banku centralnego w państwie ➤ rozróżnia narzędzia 	<p>ograniczenia skuteczności polityki pieniężnej</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ wskazuje znaczenie wymiany gospodarczej dla gospodarki kraju ➤ oblicza korzyści komparatywne 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wyjaśnia zależność podaży pieniądza od instrumentów polityki monetarnej ➤ wyjaśnia zasadność ograniczeń w handlu zagranicznym 	<p>zależności od stanu koniunktury gospodarczej</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ określa wpływ instrumentów polityki monetarnej na zagregowany popyt ➤ uzasadnia stosowanie ekspansywnych i restrykcyjnych narzędzi polityki monetarnej w zależności od stanu koniunktury gospodarczej ➤ objaśnia skutki drukowania pieniędzy bez pokrycia ➤ wyjaśnia znaczenie równowagi bilansu płatniczego dla gospodarki kraju
---	---	--	--	--

	<p>zagranicznej polityki handlowej stosowane w różnych formach współpracy międzynarodowej</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ przedstawia korzyści i koszty stosowania zmiennych kursów walut 			
Podmioty gospodarcze na rynku				
<ul style="list-style-type: none"> ➤ wymienia rodzaje produkcji, strukturę produkcji i elementy cyklu produkcyjnego ➤ potrafi zakwalifikować wyroby do określonych typów i rodzajów produkcji ➤ zna podstawowe pojęcia z zakresu handlu (szczeble handlu, formy sprzedaży, punkty sprzedaży detalicznej) ➤ wymienia podstawowe czynności wykonywane w działalności handlowej ➤ wie czym są usługi, podaje ich przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ definiuje działalność produkcyjną, usługową i handlową ➤ wymienia funkcje i przedmiot działania przedsiębiorstw produkcyjnych ➤ charakteryzuje typy produkcji ➤ wymienia części składowe procesu produkcji ➤ klasyfikuje materiały według określonych kryteriów ➤ określa czynniki wpływające na proces produkcji 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ analizuje działalność produkcyjną ➤ oblicza czas trwania cyklu produkcyjnego ➤ rozróżnia elementy struktury procesu technologicznego ➤ określa produkcję firm w regionie ➤ analizuje zadania handlu ➤ porównuje formy sprzedaży ➤ dokonuje podziału jednostek handlu detalicznego ➤ klasyfikuje usługi według różnych 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ porównuje przedsiębiorstwa o różnej strukturze procesu technologicznego ➤ ustala zapotrzebowanie na materiały w ujęciu ilościowym, jakościowym i czasowym ➤ oblicza i interpretuje wskaźniki zużycia materiałowego, zapasów i zdolności produkcyjnej ➤ oblicza i interpretuje normy dotyczące przedmiotów i środków pracy oraz zdolności produkcyjnej maszyn i urządzeń ➤ charakteryzuje różne rodzaje działalności 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ potrafi analizować działalność produkcyjną, handlową i usługową ➤ wskazuje przykłady z otoczenia jednostek handlowych i usługowych i ocenia skuteczność ich działania ➤ swobodnie operuje faktami i wyciąga właściwe wnioski ➤ wykazuje dużą samodzielność w uzyskiwaniu informacji i zastosowaniu ich w praktyce ➤ uczestniczy w konkursach, olimpiadach i osiąga wyróżniające wyniki

<ul style="list-style-type: none"> ➤ wymienia czynności związane ze świadczeniem usług ➤ wymienia obszary outsourcingu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpoznaje podmioty i formy sprzedaży występujące w obrocie towarowym ➤ identyfikuje wskaźniki dotyczące obrotu towarowego ➤ charakteryzuje rodzaje zapasów towarowych ➤ charakteryzuje formy rynków zorganizowanych ➤ wymienia cechy działalności usługowej ➤ wskazuje czynniki mające wpływ na rozwój usług ➤ wyjaśnia pojęcie outsourcingu 	<p>kryteriów</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ omawia poszczególne cechy usług 	<p>produkcyjnej</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ określa korzyści ze specjalizacji i rytmiczności ➤ oblicza i interpretuje wskaźniki służące do oceny gospodarki zapasami towarowymi ➤ omawia istotę outsourcingu ➤ charakteryzuje etapy wdrażania outsourcingu w przedsiębiorstwie ➤ wyjaśnia korzyści i zagrożenia outsourcingu ➤ wskazuje przykłady z otoczenia jednostek handlowych i usługowych i ocenia skuteczność ich działania 	
--	---	--	---	--